

غنچه‌ها و شکفتن زودهنگام

مؤسسات فرهنگی‌ای که در جهت ترویج کتاب‌خوانی دختران کمک می‌کنند می‌توانند مکان مناسبی برای حضور خانواده‌ها باشند

✚ قطعاً گوشودن در چپه‌های یادگیری، فرهنگ و اندیشه‌سازی کودکان و نوجوانان از طریق مطالعه و کتاب‌خوانی میسر می‌شود. در ایجاد علاقه‌مندی، تشویق و ترغیب کودکان و نوجوانان، اگرچه گروه‌هایی مانند هم‌سالان، معلمان، مراکز فرهنگی، کتابخانه‌ها، سازمان‌های مرتبط با فعالیت‌های فرهنگی و متولیان فرهنگ کتاب‌خوانی نقش بسزایی ایفا می‌کنند، نمی‌توان بر این واقعیت انکارناپذیر چشم‌پوشید که پرچم‌دار این هویت‌بخشی فرهنگی خانواده‌ها هستند. اکنون باید به این پرسش پاسخ داد که تا چه اندازه برای به وجود آمدن فرهنگ کتاب‌خوانی و مطالعه در کنار سبد اقتصادی برای پدیدار شدن سید فرهنگی در خانواده هزینه یا برنامه ریزی می‌شود؟

✚ «قاصدک»، سربانه‌ی برای قصه‌گویی

هدی دامغانی می‌کوشد در مؤسسه قصه‌گویی قاصدک با زبان دختران به دنیا سلام بگوید. مؤسسه خلاقیت قصه‌گویی «قاصدک» سال ۱۳۹۵ شروع به کار کرده است و هدی دامغانی مدیر و مؤسس آن است. او مدرس سازمان فنی و حرفه‌ای در حوزه تربیت مربی کودک است. او فعالیت حرفه‌ای خود را از جشنواره مادران قصه‌گو آغاز و در دوره بعدی این جشنواره به عنوان مدرس شرکت کرده است. اعضای این مجموعه ابتدا فعالیت‌های عام‌المنفعه خود را با قصه‌گویی در بیشتر بیمارستان‌های مشهد، به‌ویژه بیمارستان‌های تخصصی کودکان، مراکز نگهداری کودکان بدسرپرست و بی‌سرپرست و مراکز نگهداری معلولان ذهنی و جسمی شروع کردند. مهم‌ترین فعالیت‌های این مجموعه در حوزه قصه‌گویی، توانمندسازی و آموزش‌های مهارت‌های زندگی به کودکان است.

این برنامه‌ها با هدف پرورش خلاقیت، افزایش مهارت‌های دستی، تقویت اعتمادبه‌نفس و بهبود وضعیت هوش‌های نه‌گانه انجام می‌شود و در بخش آموزش اورینگامی با قصه همراه است. تفاوت مجموعه قاصدک با مجموعه‌های مشابه، حضور همیشگی روان‌شناس و کارشناس آسیب‌شناس اجتماعی در برنامه‌ها بوده که به بررسی اثر تربیتی و روان‌شناسی قصه‌ها می‌پردازد. مدیر این مجموعه می‌گوید: در طول برگزاری کلاس‌های قصه‌گویی، نحوه بیان قصه شامل زبان بدن، لحن و اجرا توسط کارشناس آموزش داده می‌شود. حوزه دیگر فعالیت‌های مجموعه قاصدک، برگزاری کلاس‌های آموزشی برای والدین در قالب کارگاه‌ها و دوره‌های توانمندسازی است. این کلاس‌ها شامل آموزش قصه‌گویی و کاردستی است که به طور معمول در مدارس و برای اولیای دانش‌آموزان برگزار می‌شود. البته این مجموعه برای توانمندسازی خانواده‌ها دوره‌های تندخوانی، تقویت حافظه و تمرکز را نیز برگزار می‌کند. هم‌چنین فعالیت‌های مجموعه قاصدک تربیت مربی توانمند برای کودکان به صورت تخصصی

است که مهارت‌های قصه‌گویی، قصه‌نویسی، تکنیک‌های کتاب‌خوانی، نمایش خلاق و اورینگامی را شامل می‌شود. مربیان آموزش دیده پس از پایان این دوره از سوی مسئولان مجموعه به بازار کار معرفی می‌شوند. هدی دامغانی می‌گوید: قاصدک در برنامه‌های مناسبتی در حسینیه‌ها، هیئت‌های مذهبی، جشن‌های تولد و عروسی، جشن‌های آغاز و پایان برنامه‌های قصه‌گویی، اجراهای ویژه‌ای برای سرگرمی کودکان به‌ویژه دختران برگزار می‌کند. مؤسسه قاصدک در فضای مجازی هم به تولید محتوا در حوزه قصه‌گویی همراه با نکات آموزشی برای والدین، مربیان و کودکان اقدام کرده است. مسئولان این مجموعه در نظر دارند در آینده کتابی از مجموعه داستان‌های نوشته‌شده در مؤسسه منتشر کنند. البته این امر مستلزم رفع مشکلات مالی است. ایجاد یک مکان مشخص به عنوان فضایی که برای مادر و کودک محسوب شود هم جزو برنامه‌های بلندمدت این مؤسسه است. هم‌چنین قصد دارد با برنامه‌ریزی‌های لازم، به برگزاری همایش‌های قصه‌گویی در همه شهرهای ایران اقدام کند.

تمرین محبت در خانه و حمایت از آن

آشنایی با اخلاق و ساخت محیط اجتماعی سالم از اهداف مؤسسه «شمیم خانواده آسمانی» است

✚ «شمیم خانواده آسمانی» مجموعه‌ای فعال در حوزه خانواده است که سنگ بنای شکل‌گیری آن در سال ۱۳۷۲ در جمعی خانوادگی و توسط دختران نوجوان و جوان گذاشته شد و در سال ۹۴ به صورت رسمی آغاز به کار کرد. اکنون این مجموعه بیش از سیصد عضو دارد که در کنار یکدیگر برای تحکیم فضای خانواده و تجلی فرهنگ ازدواج و فرزندآوری تلاش می‌کنند.

حوزه وظایف اعضای گروه «شمیم خانواده آسمانی» در هفت طبقه کاری تعریف شده است که در دو بخش حقیقی و مجازی فعالیت می‌کنند. این مجموعه برنامه‌های فرهنگی و خانوادگی را از سنین کودکی تا بزرگسالی برای مخاطبان خود تعریف کرده است. اعضای این مجموعه از هفت‌سالگی به سراغ کودکان می‌روند تا موازی با روند رشد آن‌ها، برنامه‌های تربیتی تعریف کنند. این روش‌های تربیتی با بازی و سرگرمی شروع می‌شود و تا آموزش‌های مهارت‌های زندگی ادامه دارد. در واقع، در این مجموعه تلاش

می‌شود افراد توانایی‌های خود را از سنین کم بشناسند و پرورش دهند. ریحانه پزشکی راد، مدیر این مجموعه، می‌گوید: مشاوره در زمینه‌های اخلاقی و اجتماعی فرصتی است که این مجموعه برای مخاطبان خود فراهم آورده است. در این بخش، مشاوره در زمینه‌های اعتقادی، اخلاقی، احکام، روان‌شناسی، مهارت‌های زندگی و سیاسی به افراد در سنین مختلف ارائه می‌شود. ابتکار جالب این مجموعه برای اثرگذاری آموزش‌ها بر مخاطبان، ارائه آموزش‌ها در قالب‌های اجرایی و شبیه‌سازی شده

است. برای نمونه، در بحث ازدواج، مخاطب این فرصت را دارد که در مراسم عقد نمادین حاضر شود و آموزش ببیند. پزشکی راد که سابقه تدریس در دانشگاه شهید بهشتی را نیز دارد ادامه می‌دهد: مشاوره در مسائل خانوادگی در قالب مشاوره بعد از ازدواج هم توسط مربیان این مجموعه ارائه می‌شود که در راستای تحکیم خانواده است. رشد فرهنگی و قرآنی حاشیه شهر یکی از دغدغه‌های اهالی شمیم خانواده آسمانی بوده است. در همین راستا در سال‌های گذشته این مجموعه با همراهی مراکز حاشیه شهر

اقدام به برگزاری دوره‌های آموزش مفاهیم قرآنی با روش‌های نوین آموزشی کرده که مورد استقبال بوده است.

مسئولان این گروه اجتماعی در سال‌های اخیر به تشکیل کارگروه دانشجویی زیرنظر مجموعه اقدام کرده‌اند. این گروه وظیفه دارد با فعالیت در دانشگاه‌ها بر موضوع توسعه و تعمیق باورهای دینی و اخلاق اسلامی دانشجویان متمرکز شود تا دانشگاه و دانشجو درمواجهه با همه‌ها و مسائل موجود سربلند باشند.

«مادرانه‌ها» عنوان فعالیت فرهنگی و اجتماعی مجموعه در زمینه آموزش‌های مدیریت خانه و خانواده به بانوان است. این طرح اقدامی در راستای تحقق شعار تحکیم خانواده است که در طول سال در حال برگزاری است. یکی از چالش‌های اساسی مجموعه فرهنگی «شمیم خانواده آسمانی» در مدت فعالیت، شناخت کم مجموعه‌ها و شخصیت‌های مذهبی از این گروه است. همین موضوعی سبب شده است خدمات این مجموعه هم به شکل مطلوب و کافی به شهروندان ارائه نشود.

زهره
شریعتی
خبرنگار

«خورشید»

آشنایی
۲۳ آبان ۱۴۰۱
۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
شماره ۳۸۰۹

(۳)

شهربانو